

**Rvperti Ab||batis Monasterii || Tvitiensis Ordinis S.
Benedicti The||ologi antiqui, Opera duo, ut egregia sanè,
ita diu desiderata, multoq[ue] || labore perquisita, ac
sumptu haud ita modico ...**

Rupert <von Deutz>

Colonia, M. D. XXVI.

VD16 R 3796

De eo q[uo]d ait in parabolis: Sapientia ædificauit sibi domu[m], excidit
columnas septem, quodq[ue] d[ominu]s possedit me ab initio uiarum
suarum, & cætera usq[ue], cum eo eram cuncta compone[n]s, & ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71860](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71860)

ei adiutor similis eius, faciamus (ait) ei adiutorium simile sui, uidelicet ad propagandam so-
 bolem tam multā tantāq; beatitudinis, uti essent similes angelis, uisitq; eū & posuit in pa-
 radyso uoluptatis. Pro tantis beneficijs nullum rependit officium charitatis, nullam uo-
 cem gratiæ actionis. Deinde spes ab illo exigebatur in illa positione præcepti, ex omni li-
 gno paradysi comedere, de ligno aut scientiæ boni & mali ne comedas. Sperare em̄ debuit
 homo rationalis, ut diceret. Si tanta deus contulit gratis, nonne si præceptum obseruauero,
 maiora dabit? At ille non in domino sperauit, sed sibimet placens, quasi liber, & sicut de-
 us esse uoluit. Nisi em̄ hunc tumorem intus habuisset, foris temptatus non tam facile ce-
 deret. Fides ab illo exigebatur, dicendo, in quocunq; die comederis ex eo, morte morieris.
 At ille dicto huic fidem non adhibuit, immo serpenti magis credidit dicenti, nequaquam
 morte moriemini: & uoci malæ credulæ mulieris, plus quàm uoci dei, obediuit. Itaq; ue-
 tus ille Adam, à charitate, spe, fide excidens, se & posteritatem suam defraudauit, & lon-
 ge fecit à similitudine beatæ Trinitatis. ¶ Et e contra nouus Adam, reciprocis gradibus
 per fidem, spem, & charitatem nos reformauit, & ad eandem similitudinem dei, & omnis
 (ut iam dictum est) scriptura diuinitus inspirata ad hoc intendit, maxime autem siue ma-
 nifestius tres isti libri Salomonis. Quod (ut demonstramus) libet aliquantisper immorari,

Gene. 2.

Gene. 3.

Nouus Adā
nos regauit.

Beo eo quod ait in parabolis, sapientia edificauit sibi domum, excidit co-
 lumnas septem, quodq; dominus possedit me initio viarum suarum,
 & cetera usq; cum eo eram cuncta componens & in paucis
 pio erat uerbum, omnia per ipsum facta sunt,
 unum & eundem habeat sensum.

Caput. XX.

PRæmissis paucis, quæ ad captandam attentionem, docilitatem, atq; beneuolen-
 tiam pertinent. Primus est actus in parabolis, mundare animam per doctrinā
 moralitatis, quatinus recipere possit mysteriū fidei, sic incipiendo. Fili mi si te
 lactauerint peccatores, ne acquiescas eis. Si dixerint, ueni nobiscū, insidiamur
 sanguini &c. quæ diligenter quis attendens, cito animaduertit, hanc eius esse intentionem
 quatinus mundetur uas à cæno peccati, siue ab amore seculi, ut possit præciosam recipere
 re substantiam fidei. Aliter em̄ non potest fieri. Hinc ipse dominus Iudæis dixit. Quo-
 modo potestis uos credere: qui gloriam ab inuicem accipitis, & gloriam quæ à solo
 deo est, non queritis? Quanto magis dicere poterat, quomodo potestis uos credere
 qui insidiamini sanguini, & absconditi stendiculas contra insontē, & dicitis, deglutiamus
 eū sicut infernus uiuentē, & integrū quasi descendentē in lacū, omnē præciosam substan-
 tiam reperiemus, iuxta illud, Hic est hæres, uenite occidamus eū, & nostra erit hæreditas.
 Et alibi Euangelista dicit. Ipse autē Iesus non credebat semetipsum eis, eo quod ipse nos-
 set omnes, & quia opus ei non erat, ut quis testimoniū perhiberet de homine. Ipse em̄ scie-
 bat quid esset in homine. Quia ergo non est locus apertus fidei, nisi prius uasa munda sint
 ab amore seculi, ab auaritia quæ est simulachroꝝ seruitus, cæterisq; uitijs criminosis, maxi-
 meq; à prudentia carnis quæ inimica est deo, & ab æstimatione sapientiæ secularis, quæ
 magis garrula laquacitas, quam sapientia debet nuncupari. ¶ Pulchre ab huiusmodi prius
 reuocat filium, quem uocare uult ad intellectum fidei, eandem sapientiam seculi fugien-
 dam esse clamans semel & iterum sub nomine meretricis, primo sic incipiens. Fauus
 distillans labia meretricis, & nitidus oleo guttur eius, Et iterum sic repetens. Dic sapi-
 entia, soror mea es, & prudentiam uoca amicam tuam, ut custodiat te à muliere extra-
 nea, & ab aliena, quæ uerba sua dulcia facit. De fenestra enim domus meæ per cancel-
 los prospexi, & cætera usq;, multos enim penetrantes interiora mortis. ¶ Et quæ mi-
 sero modo, & in litera denotat mulieris meretricis odiosam procacitatem, & in my-
 sterio maxime delectatur ambitiosam atque uentosam mundanæ sapientiæ loqui-
 citatem: Tunc demum semetipsam credens his, à quibus audita est, & quorum ad-
 quisit ueniuentiam, iterum exclamans intra cætera dicit. Audite quoniam de rebus

Proter. 1.

Fides regre
ai in morali-
bus uirtutibꝝ
pæcor natam

Iohan. 5.

Match. 23.

Iohan. 2.

Ephe. 5.

Roma. 8.

Sapientia se-
cularis similitudo
meretricis.
Prouer. 7.
Ibidem. 7.

Sapientia diu-
na qualis est.
le. detestatur

Prouer. 8.

Prover. 8. magnis locutura sum, & aperientur labia mea ut recta prædicent, veritatem meditabitur guttur meum. Quibus de rebus magnis loqueris: Quæ recta, quam veritatem prædicabis? Dominus (ait) possedit me in initio viarum suarum: antequam quicquam faceret à principio. Ab æterno ordinata sum & ex antiquis, antequam terra fieret. Quando præ-

Prover. 9. parabat cælos aderam, & cætera usq. Nunc ergo filij audite me. Paucisq. interpositis, ait Sapiencia ædificavit sibi domum: excidit columnas septem, immolavit victimas suas, miscuit vinum & proposuit mensam. ¶ Non resistæ, res eadem sunt quas Iohannes Evangelista voce clarissima manifestus enunciauit, dicens. In principio erat uerbum, & uerbum erat apud deum, & deus erat uerbum, omnia per ipsum facta sunt, & sine ipso factum est nihil, & uerbum caro factum est & habitauit in nobis: Paululum uoces siue nomina & uerba differunt, sed res eadem sunt. Hic sapientia, illic uerbum. Hic initium viarum, illic principium. Hic ego sapientia concepta eram, illic non factum est, sed erat uerbum, ait euangelista. Hic cum eo eram (inquit) cuncta componens, illic dictum est, uerbum caro factum est, omnia per ipsum facta sunt. Hic taliter dictum est, sapientia ædificauit sibi domum: illic dictum est, uerbum caro factum est, & ipsam carnem uerbum incarnatum, suum nominat templum. Hic taliter dictum est, excidit columnas septem: illic certum est, in templo corporis dominici habitare septem spiritus. Hic taliter dictum est, immolauit victimas suas, miscuit vinum, & proposuit mensam, illic taliter factum est, sicut experti sumus, & experiuntur omnes: qui proprium corpus suum tradidit in mortem, & in cõmemorationem mortis eiusdem quotidie proponit nobis panem & uinum, corpus et sanguinem suum.

Verbū dei apud Iohannē & sapiētia apud Salomonē, una ac eadem res est.

Iohan. 2.

¶ Quod secundum similitudinem fessii uiatoris, frequens intercisio librorum, fessum releuet animum scribentis. Cap. XXI.

Sificudo autoris ad uiatorē

In Anquã fessius uiator, residere et hunc libellum finire compellor, similibus illi, qui in itinere mansionē forte propositā habuit, putans esse locum uicinum quo peruenire posset ante solis occubitum, et esse iter unius diei, quod erat duorum aut trium dierum, fere sic mihi contigit, dum quærens quandam imaginationē sanctæ trinitatis in isto speculo trium uirtutum, fidei, spei, et charitatis: nisi pedem mentis, et cursum linguæ in tres libros Salomonis, putans quod propositum meum breuissimo possit cursu peragi. Ecce autem uideo quia non tam breuiter fieri potest, alioquin offendam quemlibet iudicem sapientem, boni sermonis probatorem, ut bono sapore propositionis nostræ allectus, nec plena copia saturatus, et eccirco magis irritatus, stomachetur, et dicat contra me tale quid, ut est illud. Parturiunt montes, nascetur ridiculus mus. ¶ Quapropter similis (ut iam dictum est) illi, qui desperans ad propositam peruenire mansionē, accumbit in medio itineris, res seruabo quod uitæ reliquum est futuro diei, faciamq. hic iam finem præsentis libelli, ne antecedentibus multo prolixior sit, sanctum inuocant spiritum, cuius solennitas annua nunc recurrens nos in laudem sui aduentus excitat, et sic quoque tanquam fluminis impetus ciuitatē id est ecclesiam, dei lætificat, quatinus ipso duce uiator iste, quo tendit, illuc perueniat, unam (inquiens) petij à domino, hanc requiram, ut inhabitem in domo domini omnibus diebus uitæ meæ, ut uideam uoluntatē domini, et uisitē templū eius.

Psal. 46.
Psal. 26.

FINIS LIBRI SEXTI.